PRÍRODNÁ REZERVÁCIA KLOKOČOVSKÉ SKÁLIE
NÁVRH NA ZMENU
PRÍRODNÁ PAMIATKA KLOKOČOVSKÉ SKÁLIE

OBSAH :

1. **Základné údaje**
   - 1.1. Právny predpis
   - 1.2. Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma
     - 1.2.1. Súpis krajov a okresov, na ktorých sa chránené územie nachádza
     - 1.2.2. Súpis katastrálnych území, na ktorých sa chránené územie nachádza
     - 1.2.3. Súpis listov katastrálnych a lesníckych máp s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma s uvedením aktuálneho stavu
     - 1.2.4. Súpis listov základných máp (M 1 : 50 000) s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma
   - 1.3. Celková výmera chráneného územia a ochranného pásma v členení podľa druhov pozemkov
   - 1.4. Prírodné pomery
   - 1.5. Zhodnotenie vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii regiónu a dotknutých obcí
2. **Zhodnotenie základných antropogénnych vplyvov v území a v jeho kontaktnej zóne s návrhom zásad racionálneho využívania územia**
3. **Podrobnosti o zmene chráneného územia - odôvodnenie zmeny**
4. **Technické vybavenie územia**
   - 4.1. Opis technického vybavenia
   - 4.2. Mapa technického vybavenia
5. **Prílohy**
   - a. Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov
   - b. Základné údaje
   - c. Súpis parciel podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností
   - d. Prehľad druhov vlastníctva podľa druhov pozemkov
   - e. Situačná mapa 1 : 50 000
   - f. Mapa PP Klokočovské skálie, stav CKN, stav EKN
   - g. Mapa technického vybavenia 1 : 2 000
   - h. PP Klokočovské skálie - porastová mapa

NAVRHOVATEĽ : Štátna ochrana prírody SR
Správa CHKO Kysuce
U Tomali č. 1511
022 01 Čadca

SPRACOVATEĽ : Ing. Pavlišin Ivan, Ing. Patrícia Surovčíková, Ing. Milan Zajac, PhD., Ing. Róbert Sásik

1. Základné údaje

1.1 Právny predpis

Klokočovské skálie bolo vyhlásené za osobitne chránené územie rozhodnutím ONV v Čadci č. 86/1974 zo dňa 20.4.1973 a to v kategórii „chránený prírodný výtvor".

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky zrušilo časť uznesenia z roku 20.4.1974, ktorou bolo územie vyhlásené za chránený prírodný výtvor a nahradila ho úprava č.32/1984 zo dňa 31.8.1984 za chránené náleziskо, ktorý sa novelizoval v roku 1988.

Od 1.8.2021 nadobudla účinnosť vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z., ktorou bola zmenená kategória ochrany na „prírodnú rezerváciu" (§ 18, ods. 2 a § 19 ods. 4 zákona NR SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny).

Stupne ochrany prírody na Slovensku (1. až 5. stupeň) legislatívne ustanovila Národná rada Slovenskej republiky. Hlavným právnym predpisom, ktorý tieto stupne definuje, je zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z.. V tomto zákone je zadefinovaná prírodná rezervácia ako chránené územie so 4. až 5. stupňom územnej ochrany. Od júna 2020 vláda Slovenskej republiky vyhlásila, resp. prevyhlásila 115 chránených území medzi, ktorými je zaradené aj Klokočovské skálie ako prírodná rezervácia v 5.stupni ochrany s ochranným pásmom v zmysle zákona Zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. 100m po obvodovej hranici rezervácie s 3.stupňom ochrany.

1.2 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma

1.2.1 Súpis krajov a okresov, na ktorých sa chránené územie nachádza

Kraj : Žilinský
Okres : Čadca

1.2.2 Súpis katastrálnych území, na ktorých sa chránené územie nachádza

Katastrálne územie: Klokočov

1.2.3 Súpis listov katastrálnych s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma s uvedením aktuálneho stavu

Kópia z katastrálnej mapy (M 1 : 10 000) mapový list č. 25-24-10

1.2.4 Súpis listov základných máp (M 1 : 50 000) s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma

ZM SR, Mierka 1:50 000, Čadca 25 - 24

1.3 Celková výmera chráneného územia a ochranného pásma v členení podľa druhov pozemkov

Celková výmera chráneného územia podľa právneho predpisu o vyhlásení je 6,12 ha. Ochranné pásmo do vzdialenosti 100 m von od hranice PR v zmysle §17 ods. 8 zákona NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny a platí tu 3. stupeň územnej ochrany.

Podľa súčasného stavu KN registra E a spresnenia hranice v GIS je skutočná výmera PR 61 200 m^2 . Jedná sa o parcely č. 27229/26-časť, 27229/16 -časť, 27229/25-časť, 27229/15 - časť, 27229/11-časť, 27229/10-časť, 27229/7-časť, 27229/6-časť, 27229/5-časť, 27229/4, 27229/3, 27229/2, 27262/2, 27262/1-časť vedené podľa druhu pozemku ako lesný pozemok.

1.4 Prírodné pomery

Územie PR Klokočovské Skálie sa nachádza na severozápadnom Slovensku a podľa regionálne-geomorfologického členenia patrí do oblasti Západných Beskýd, celku Moravsko-sliezke Beskydy. PR leží v katastrálnom území obce Klokočov, časť Hlavice, východne od osady U Flintov. Je lokalizované vo výraznom zalesnenom hrebeni. Nadmorská výška je približne v rozpätí 610-650 m. n. m.

Geologicky je územie tvorené pieskovcami a zlepencami ciezovického typu, godulského vývoja sliezskej jednotky flyšového pásma. Výraznou dominantou objektu je skalná hrana, miestami eróziou prerušená o dĺžke viac ako 400 m a o relatívnej výške 15-25m. Skalná stena je kolmá, miestami až previslá, s unikátnym primárnym výskytom príkladu guľovitej odlučnosti zlepenca s náznakmi na viacerých miestach, klasicky však vyvinutou v záverečnej časti územia. Skalná hrana ako celok je miestom výstupu hrubozrnných pieskovcov a zlepencov, ktoré ako časť pevnej šošovky boli obnažené eróziou. V širšom okolí sa nachádza viac podobných, aj keď menej výrazných skalných hrán.

Územie odvodňuje potok v spodnej časti strmého svahu pod skalnou hranou. Nenachádzajú sa tu významnejšie pramene. Klimaticky patrí územie do oblasti chladnej, bohatej na zrážky.

Rastlinstvo

Z fytogeografického hľadiska sa územie zaraďuje do obvodu západo-beskydskej flóry Západných Beskýd. Prevažná časť územia je exponovaná na V až SV, sčasti JV až J, svah pod skalnou hranou je väčšinou veľmi strmý. Svah a okolie brál sú pokryté lesnými porastmi smrekovo-bukovo-jedľového lesného vegetačného stupňa. V súčasnom drevinovom zložení výrazne prevažuje smrek, ojedinele sa vyskytuje jedľa. Hodnotu územia zvyšuje miestami bohatý výskyt chráneného rastlinného druhu rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), ale aj iné druhy papradí (papradie orličie, paprad samčia, papradka samičia) a plavúne *Lycopodium clavatum* resp. *L. annotinum*. Pozornosť vzbudzujú tiež bochníkové vankúše bledého sivozeleného machu bielomach sivý (*Leucobryum glaucum*), lesnícky významný druh indikujúci kyslé pôdy. V blízkosti lokality v dolnej časti pri potoku boli zistené malé rašeliniská. V danej lokalite sa ďalej vyskytujú typické druhy viazané na kyslé podložie ako čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*), vres obyčajný (*Calluna vulgaris*), čermeľ lesný (*Melampyrum sylvaticum*), udatník lesný (*Arunculus vulgaris*), hluchavka žltá (*Lamium galeobdolon*), jastrabník lesný (*Hieracium sylvaticum*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), starček hájny (*Senecio nemorensis*), rozchodník najväčší (*Sedum maximum*). Na vrcholovej plošine je nápadný porast borievok (*Juniperus comunis*) a bazy červenej (*Sambucus racemosa*).

Živočíšstvo

Medzi existujúce chránené živočíchy na území Klokočova patria: salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). S obľubou sa zdržiava okolo lesných potôčikov a studničiek. Mimo času párenia a súvislých dažďov sa cez deň ukrýva v dierach, pod pňami, v machu a podobne. Jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) obýva slnečné stráne, pastviny, okraje lesov, brehy potokov, priekopy, železničné násypy a podobne. Kým v nižších polohách žije aj na vlhkejších pôdach, s pribúdajúcou nadmorskou výškou vyhľadáva väčšinou suché miesta. Sova lesná (*Strix aluco*) žije v miešaných i listnatých lesoch, najmä v okrajových zónach od nížin až do vyšších polôh. Hniezdi v dutinách stromov i v opustených hniezdach vrán a dravých vtákov, často i v skalnatých výklenkoch, dierach, v komínoch a korunách stromov. Myšiak lesný (*Buteo buteo*) žije v lesoch, loví najmä v zime na poliach, hniezdi na stromoch. Začiatok hniezdenia je v druhej polovici marca a v apríli. Krkavec čierny (*Corvus corax*) obýva staré lesné komplexy s roztrúsenými skalnými stenami. Hniezdi na stromoch alebo skalách. Začiatok hniezdenia je vo februári až v marci. Potravou sú najmä zdochliny, rozličný hmyz, bezstavovce a zriedkavo i drobné stavovce.

1.5 Zhodnotenie vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii regiónu a dotknutých obcí

Predmet a spôsob ochrany predmetného chráneného územia nie je v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou dotknutých obcí a celého regiónu. PR Klokočovské skálie má obec legislatívne vymedzenú, v rámci územia ochrany prírody v ÚPN-O Klokočov (v časti 2.8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov, 2.8.1. Legislatívna ochrana prírody a krajiny, 2.10. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení, 2.10.2. Vyhlásené chránené územia).

2. Zhodnotenie základných antropogénnych vplyvov v území a v jeho kontaktnej zóne s návrhom zásad racionálneho využívania územia

Dôvodom na ochranu tejto geologicko-morfologickej časti územia je, že geologický odkryv bol takmer neporušený. Menšie pokusy o ťažbu surovín na SZ okraji nezanechali závažnejšie škody. Územie bolo však značne znečisťované odpadmi z neďalekých osád. **Les tvorí umelo vysadená smreková monokultúra a nemá väčší ekologicko – ochranársky význam.** Náleziská rebrovky rôznolistej sú zachovalé najmä v spodnej časti v okolí potoka a v JV hornej časti svahu (pod bralami). Ohrozenie bolo najmä ťažbou surovín so zameraním na mieste potreby, čo sa vyriešilo jednaniami v období prípravy návrhu na ochranu. V hlavných častiach a na prístupových chodníkoch je územie označené tabuľami so štátnym znakom.

Územie predstavuje po geologicko-geomorfologickej stránke jedno z najvýznamnejších na Slovensku. Príklad guľovitej odlučnosti sedimentov je zatiaľ u nás známy (v menej vyvinutej forme) len v priľahlých oblastiach Moravskosliezkych Beskýd (širšia oblasť Klokočova, Čadca-Milošová, pravdepodobne v blízkosti Jablunkova). V dobe svojho vyhlásenia ako typ predmetu ochrany nebol chránený na žiadnom mieste Českej a Slovenskej republiky. Rovnako i takto výrazná dlhá skalná hrana s kolmými stenami je vo flyšových územiach ojedinelá.

Územie má význam vedecko-výskumný, náučný a kultúrno-výchovný. V súčasnosti sa využíva ako exkurzívny, náučno-výchovný objekt pre mládež i dospelých.

Návrh zásad racionálneho využívania územia:

- Zachovanie prirodzeného vodného režimu, pôdnych pomerov a mikroklímy.
- Vymedzenie turistických trás a oddychových miest.
- Limitovanie počtu návštevníkov (najmä v citlivých obdobiach – hniezdenie, vegetačné obdobie).
- Zákaz voľného pohybu mimo vyznačených chodníkov.
- Edukačné tabule a environmentálna výchova.
- Zákaz ťažby nerastov a inej intenzívnej hospodárskej činnosti.
- Podpora tradičných a šetrných foriem využívania (napr. extenzívna pastva, ak je súčasťou historického manažmentu).
- Zamedzenie introdukcie nepôvodných druhov.

Prírodná rezervácia Klokočovské Skálie, je v súčasnosti zanedbaná z viacerých faktorov. Hlavným je nevykonávanie pravidelného ošetrovania a manažmentu biotopov na predmetnom území z dôvodu najvyššieho stupňa ochrany. Ďalším negatívnym vplyvom je monokultúrny rovnoveký porast smreka obyčajného, ktorý je v súčasnom období v kalamitnom stave v dôsledku pôsobenia biotických ako aj abiotických činiteľov (podkôrny hmyz, veterná kalamita) a je zdrojom šírenia podkôrneho hmyzu aj do okolitých lesných porastov mimo prírodnej rezervácie. Stav porastu ohrozuje pohyb návštevníkov v prírodnej rezervácie. Na základe uvedených skutočností je potrebná starostlivosť o PR v rozpore s pravidlami, ktoré platia v území so 5. stupňom ochrany prírody a je v území možné vykonávať potrebné manežmentové opatrenia iba na základe výnimky orgánu ochrany prírody.

3. Podrobnosti o zmene chráneného územia - odôvodnenie zmeny

Vyhláška MŽP SR č. 17/2003 Z. z. (v znení 420/2003 Z. z.) z 9. januára 2003 právne ustanovuje viaceré národné prírodné rezervácie (NPR) a zverejňuje zoznam prírodných rezervácií (PR) na Slovensku. Táto vyhláška definuje územia s najvyšším stupňom ochrany, ich presné hranice a ochranné pásma na účely ochrany vzácnych ekosystémov, neskôr aj 386/2023 Z. z. V rámci zoznamu prírodných rezervácií je zaradené aj PR Klokočovské skálie.

ŠOP SR, Správa CHKO Kysuce navrhuje prekategorizovanie maloplošného chráneného územia PR Klokočovské skálie na pôvodne vyhlasovanú kategóriu PP Klokočovské skálie a zníženie stupňa ochrany z 5. stupňa na 4. stupeň ochrany. Vymedzenie obvodovej hranice územia sa nemení.

Pri navrhovaní zmeny v kategórii chráneného územia sa postupovalo podľa schválených jednotných celoslovenských kritérií, pričom sa chránené územie posudzovalo z hľadiska plnenia predmetu ochrany, prekrytia s územiami NATURA 2000, výskytu druhov a biotopov národného významu, výskytu odprírodnených častí a podobne.

Z analýzy jestvujúcich podkladov (rezervačná kniha, tematické GIS vrstvy) a výsledkov terénneho prieskumu vykonaného vyplynulo nasledovné:

- chránené územie sa neprekrýva s územím európskeho významu ani územím podľa medzinárodných dohovorov,
- porasty nepôvodného smreka obyčajného sú do veľkej miery napadnuté podkôrnym hmyzom a veternou kalamitou

Odôvodnenie navrhovanej zmeny:

1. Návrhom sa vraciame k pôvodnej kategórii chráneného územia vyhláseného v roku 1973
2. Predmetom ochrany je geologický skalný útvar
3. Zabezpečenie lepšej starostlivosti o chránené územie a vykonávania manažmentových opatrení s dôrazom na predmet ochrany
4. Zabezpečenie lepšej starostlivosti o kalamitný lesný porast nepôvodnej smrekovej monokultúry a následnú obnovu lesa preferujúc pôvodne druhové zloženie drevín
5. Zabezpečenie lepšej starostlivosti o existujúci turistický chodník k skalnému bralu a zabezpečenie bezpečnosti pre návštevníkov
6. Navrhovaný stupeň ochrany je dostatočný pre ochranu chránených druhov rastlín a živočíchov vyskytujúcich sa v chránenom území

4. Technické vybavenie územia

4.1. Opis technického vybavenia

Informačné panely - v súčasnej dobe značenie územia pozostáva z 2 normalizovaných tabúľ so štátnym znakom a nadpisom „Prírodná rezervácia". Po zmene chráneného územia bude súčasné značenie MCHÚ obnovené s nadpisom „Prírodná pamiatka"

4.2. Mapa technického vybavenia

Mapa technického vybavenia sa nachádza v prílohe g.

5. Prílohy

a. Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov

Rezervačná kniha Klokočovské Skálie, Správa CHKO Kysuce.
Baláž, D., Marhold, K., Urban, P., 2001: Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.), ŠOP SR, B. Bystrica.
Interné GIS vrstvy a databázy Správy CHKO Kysuce

b. Základné údaje

Názov územia: **Klokočovské Skálie**
Kategória: **Prírodná rezervácia**
Kraj / okresy: **Žilinský / Čadca**
Obec: **Klokočov**
Kat. územie: **Klokočov**

Chránené územie	
Vlastníci: Súkromní vlastníci	
Správca, nájomca: Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
Vymedzenie územia : Pôdny fond parcelácia podľa KN: CKN 8724/1 - časť lesný pozemok, výmera 6,12 ha **EKN:** **27229/26,27229/25,27229/16,27229/15,27229/11,27229/10,27229/7,27229/6,27229/5,27229/4,27229/3,27229/2,27262/1,27262/2**	
Z toho - trvalé trávne porasty:	**27262/1**
- zastavané plochy a nádvoria:	
- lesný pozemok: **27229/26,27229/25,27229/16,27229/15,27229/11,27229/10,27229/7,27229/6,27229/5,27229/4,27229/3,27229/2,27262/1,27262/2,27229/24**	
Stav EKN k 17.4. 2026*	
Celková výmera podľa KNE:	**61 200 m²**
Z toho výmera pôdneho fondu:	
- orná pôda:	
- chmeľnice:	
- vinice:	
- záhrady:	
- ovocné sady:	
- TTP:	13 357 m²
- poľnohospod. Pôda spolu:	
- lesné pozemky:	
- vodné plochy:	
- zastavané plochy a nádvoria:	
- lesné pozemky:	47 843 m²
Stav EKN k 17.4. 2026*	
Druh vlastníctva podľa KN :	
- štátne:	
- súkromné:	**61 200 m²**
- urbárske:	
- ostatné spoločenstvenné:	
- cirkevné:	
- poľnohospod. organizácií:	
- VÚC, miest a obcí:	
- iný vlastníci:	
- nevysporiadané:	
Celkovo:	**61 200 m²**
Stav EKN k 17.4.2026*	

* údaje z evidencie Informačného systému katastra nehnuteľností Slovenskej republiky (Katastrálny portál Úradu geodézie, kartografie a katastra SR)

c. Súpis parciel podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľnosti

VLASTNÉ ÚZEMIE

1.Súpis parciel podľa EKN

okres: Čadca
obec: Klokočov
k.ú.: Klokočov
Stav EKN k 17.4.2026*

P.č.	č.parcely	výmera m^2	druh pozemku	vlastník	správca,nájomca alebo iná oprávnená osoba	poznámka
1.	27229/26	6776	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
2.	27229/25	2676	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
3.	27229/16	4391	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
4.	27229/15	2434	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
5.	27229/11	2619	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
6.	27229/10	1434	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
7.	27229/7	841	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
8.	27229/6	725	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
9.	27229/5	7035	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
10.	27229/4	6486	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
11.	27229/3	3170	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
12.	27229/2	2973	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
13.	27262/1	13357	TTP	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	

14.	27262/2	6283	Lesný pozemok	Súkromní vlastníci	Krištiak František, Klokočov Klin 1339, 023 22 Klokočov	
Celková výmera: 61 200 m²						

* údaje z evidencie Informačného systému katastra nehnuteľností Slovenskej republiky (Katastrálny portál Úradu geodézie, kartografie a katastra SR)

d. Prehľad druhov vlastníctva podľa druhov pozemkov

Názov územia: **Klokočovské skálie**
Kategória: **Prírodná rezervácia**
Kraj / okresy: **Žilinský / Čadca**
Obec: **Klokočov**
Kat. územie: **Klokočov**

Stav EKN k 17.4. 2026*

Druh pozemku	Druh vlastníctva (výmera v ha)								
	štátne	súkromné	spoločenstvenné		cirkevné	poľnohos. org.	VÚC, miest a obcí	iní vlastníci	nevysporiadané pozemky
			urbárske	ostatné					
orná pôda									
chmeľnice									
vinice									
záhrady									
ovocné sady									
TTP		1,3357							
lesné pozemky		4,7843							
vodné plochy									
zastavané plochy a nádvoria									
ostatné plochy									
spolu									
výmera celkom	**6,1200 ha**								

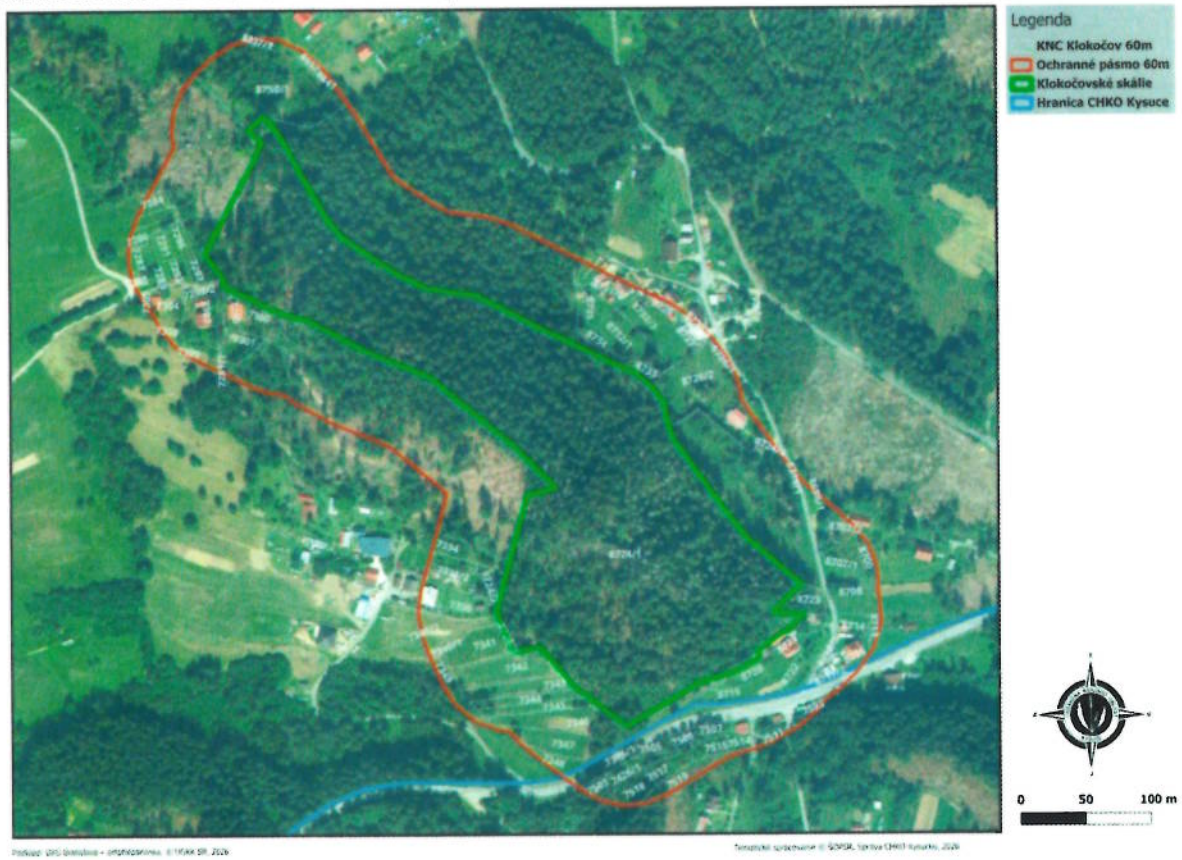
* údaje z evidencie Informačného systému katastra nehnuteľností Slovenskej republiky (Katastrálny portál Úradu geodézie, kartografie a katastra SR)

Príloha e. Situačná mapa 1 : 50 000

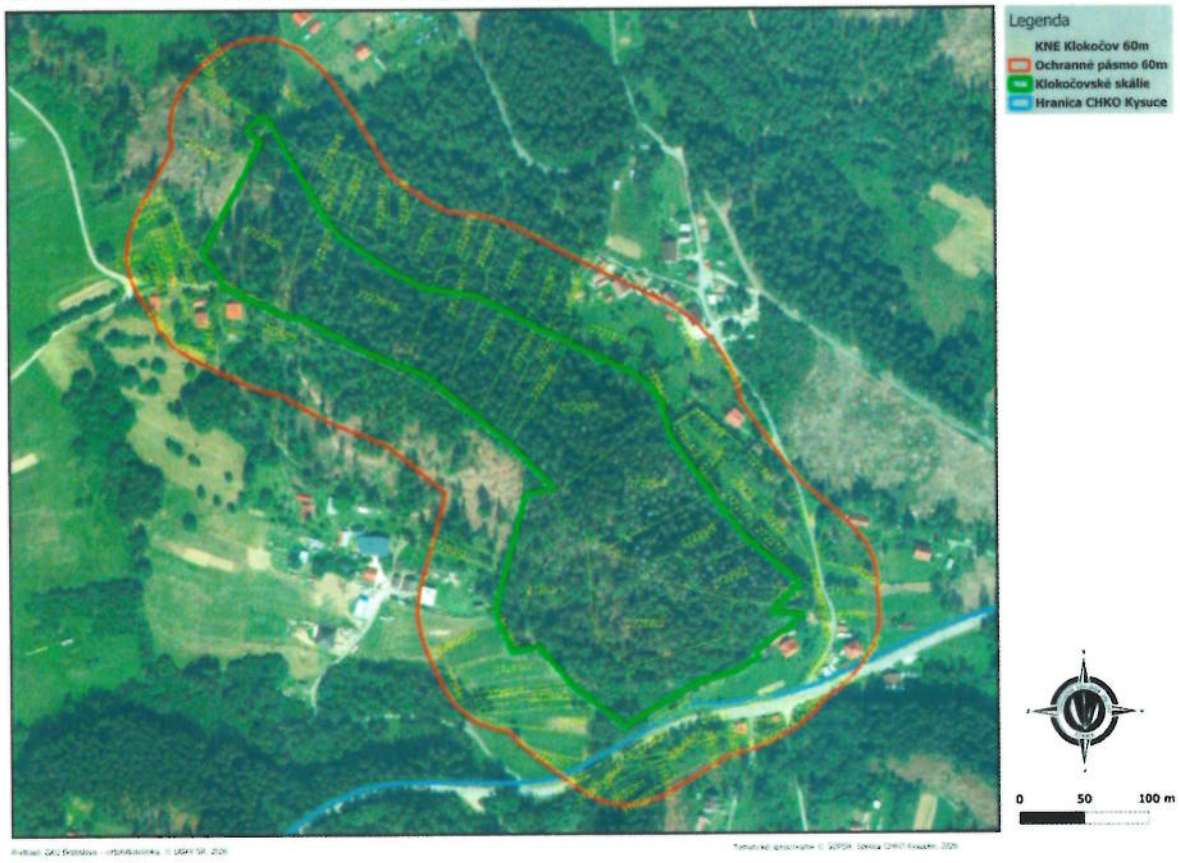

Príloha f. Parcelné vymedzenie územia

Navrhované PP Klokočovské skálie, stav CKN

Navrhované PP Klokočovské skálie, stav EKN

Príloha g. Mapa technického vybavenia navrhovaného PP Klokočovské skálie

Príloha h. Navrhované PP Klokočovské skálie – porastová mapa

